

Nieuwe normen voor rentabiliteitsindex en productiegetal

Lianne Kuunders en Frits Mandersloot, PV

Op basis van de TEA-resultaten van vleesvarkens over 1999 heeft het Praktijkonderzoek Varkenshouderij nieuwe waarderingsnormen berekend voor de rentabiliteitsindex 1999 en het productiegetal 2000. De waarden van één gram groei en één cent voerkosten per kg groei zijn in de rentabiliteitsindex hoger dan in 1998. Dit komt vooral doordat het gemiddelde saldo en de groei per dier per dag op bedrijven met vleesvarkens in 1999 hoger waren dan in 1998.

In de vleesvarkenshouderij zijn de groei per dier per dag, de voerkosten per kg groei, het uitvalpercentage en het mager-vleespercentage kengetallen die de economische resultaten sterk beïnvloeden. Bij het beoordelen van bedrijfsresultaten moeten daarom vooral deze kengetallen worden meegenomen. De rentabiliteitsindex is op deze kengetallen gebaseerd. Het is een hulpmiddel om terug te kijken naar de resultaten van het laatst afgesloten boekjaar. De rentabiliteitsindex geeft aan hoe het saldo per gemiddeld aanwezig vleesvarken zou veranderen als in het afgelopen boekjaar een betere of slechtere score dan gemiddeld op (één van) deze kengetallen behaald zou zijn. Afwijkingen van de gemiddelde kengetallen moeten daawoor in guldens worden omgerekend. Hiervoor worden de waarderingsnormen voor de rentabiliteitsindex gebruikt. Deze waarderingsnormen worden jaarlijks geactualiseerd, waarbij wordt uitgegaan van de gemiddelde technische en economische resultaten uit de TEA van het laatst afgesloten boekjaar.

Terugkijken alleen is niet voldoende. De volgende vraag is wat op de langere termijn de waarde is van een gram extra groei of een betere voederconversie. Hiervoor wordt het productiegetal gebruikt. Het productiegetal is vergelijkbaar met de rentabiliteitsindex, maar is gebaseerd op de groei per dier per dag, de EW-conversie, het uitvalpercentage en het mager-vleespercentage. Ook voor het productiegetal wordt voor elk van de vier kengetallen de waarde berekend van een marginale verbetering (één gram groei meer, één procent uitval minder). Bij het berekenen van deze waarden zijn opnieuw de technische resultaten uit de TEA uitgangspunt. Voor prijzen en tarieven wordt nu echter gebruik gemaakt van normen uit de KWIN-veehouderij.

Waarderingsnormen rentabiliteitsindex 1999

Voor het berekenen van de waarderingsnormen voor de rentabiliteitsindex 1999 zijn de TEA-resultaten van 1999 gebruikt. In tabel 1 zijn de TEA-

Tabel 1: TEA-resultaten en waarderingsnormen (guldens per gemiddeld aanwezig vleesvarken) voor de rentabiliteitsindex 1998 en 1999

TEA-resultaten	1998	1999	waarderingnormen (f)	1998	1999
groei per dier per dag (gr)	755	770	1 gram groei	0,06	0,10
voerkosten per kg groei (f)	1,08	0,95	1 cent voerkosten	2,76	2,81
uitvalpercentage (%)	2,2	2,1	1% uitval	4,03	3,68
mager-vleespercentage (%)	55,7	55,8	1% mager vlees	7,52	6,77
saldo	37	70			

resultaten vermeld met daarnaast de waarderingsnormen voor de rentabiliteitsindex 1999 en (ter vergelijking) de rentabiliteitsindex 1998.

De waarderingsnorm voor 1 gram groei meer of minder per dier per dag bedroeg voor 1999 f 0,10 per gemiddeld aanwezig vleesvarken. De toename van deze norm met 4 cent ten opzichte van 1998 wordt veroorzaakt door een hoger saldo in 1999, dat is te danken aan de verbeterde technische resultaten. De waarderingsnorm voor 1 cent meer of minder voerkosten per kg groei was in 1999 f 2,81 per gemiddeld aanwezig vleesvarken. De toename van deze waarderingsnorm ten opzichte van 1998 wordt veroorzaakt door de hogere groei per dier per dag, waarop deze waarderingsnorm is gebaseerd. De waarderingsnorm voor 1% uitval meer of minder bedroeg in 1999 f 3,68 per gemiddeld aanwezig vleesvarken. De daling van deze waarderingsnorm ten opzichte van 1998 wordt veroorzaakt door een lagere waarde van een uitgevallen dier. Deze lagere waarde wordt vooral veroorzaakt door de lagere voerkosten. De hogere groei per dier per dag in 1999 vergeleken met 1998 heeft de daling enigszins beperkt. De waarderingsnorm voor een 1% hoger of lager mager-vleespercentage was in 1999 f 6,77 per gemiddeld aanwezig vleesvarken. Deze waarderingsnorm was lager dan in 1998 door een andere frequentieverdeling van het vleespercentage van alle geslachte varkens in 1999 en een ander uitbetalingsschema. De korting voor het vleespercentage is aangepast tot maximaal 25 cent.

Waarderingsnormen productiegetal 2000

In tabel 2 zijn de TEA-resultaten 1999 (hierop zijn de waarderingsnormen voor het productiegetal 2000 gebaseerd), de waarderingsnormen voor het productiegetal 2000 en (ter vergelijking) het productiegetal 1999 weergegeven. Anders dan de rentabiliteitsindex wordt het productiegetal uitgedrukt per afgeleverd vleesvarken. Omdat ook andere prijzen zijn gehanteerd (op basis van KWIN in plaats van TEA), verschillen de waarderingsnormen van productiegetal en rentabiliteitsindex.

De normen voor het productiegetal veranderen van jaar tot jaar minder sterk dan de rentabiliteitsindex. Dit komt omdat voor prijzen de gegevens uit KWIN worden gebruikt. De waarderingsnorm voor 1 gram groei meer of minder per dier per dag wordt ingeschat op f 0,06 per afgeleverd vleesvarken. De waarderingsnorm voor een verbetering of verslechtering van de EW-conversie met 0,01 EW bedraagt f 0,32 per afgeleverd vleesvarken. De afname van deze waarderingsnorm ten opzichte van 1999 wordt veroorzaakt door de lagere voerprijs in 1999 ten opzichte van 1998. De waarderingsnorm voor 1% meer of minder uitval bedraagt f 1,51 per afgeleverd vleesvarken. De afname van deze waarderingsnorm ten opzichte van 1999 wordt veroorzaakt door een lagere waarde van een uitgevallen dier. De waarderingsnorm voor 1% meer of minder mager vlees bedraagt f 2,10 per afgeleverd vleesvarken. Door een andere frequentieverdeling van het vleespercentage van alle geslachte varkens in 1999 is deze waarderingsnorm in 2000 afgenomen ten opzichte van 1999. ■

Tabel 2: TEA-resultaten en waarderingsnormen (guldens per afgeleverd vleesvarken) voor het productiegetal 1999 en 2000

TEA-resultaten	1998	1999	waarderingsnormen (f)	1999	2000
groei per dier per dag (gr)	755	770	1 gram groei	0,06	0,06
EW-conversie (EW/kg gr.)	2,95	2,88	0,01 EW	0,35	0,32
uitvalspercentage (%)	2,2	2,1	1% uitval	1,59	1,51
mager-vleespercentage (%)	55,7	55,8	1% mager vlees	2,24	2,10
saldo	37	70			